

El President Macia, Conseller d'Agricultura

per F. Farreras i DURAN

Generalment, hom recorda al President de Catalunya don Francesc Macià com una figura de lluitador, de romàntic, de visionari, que sapigué aconseguir la reinstauració de la Generalitat i el reconeixement de l'autonomia amb un Estatut que obria totes les possibilitats per un gloriós futur de la nostra Pàtria: Catalunya. Permeteu-me que en aquest aniversari de la seva mort, jo l'evocui com el que realment era, com un polític constructiu, que tocava de peus a terra i tenia present la realitat de cada hora.

Ho demostrà mantes vegades, i especialment quan va constituir el Govern de la Generalitat, en el qual, a més de la Presidència, es reservà per ell la Conselleria d'Agricultura.

En el curt espai d'aquesta breu evocació no podem pas estudiar els seus encerts en la Conselleria, car hi ha matèria per omplir un llibre. Assenyalarem només els fets cabdals, mentre arriba l'hora de publicar-ne un estudi complet.

El seu primer acte de Conseller fou de reparació i d'un alt esperit de continuïtat. Restablí l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat, reposant tots els Professors que la Diputació de la Dictadura havia tret, i deixà a fora els que s'havien aprofitat d'aquella avinentesa per obtenir un càrrec. Ja ho sabia que la majoria dels que tornaven a entrar eren de la Lliga, però calia restablir el Dret vexat. Es sentia home de partit, però President de la Catalunya de tots, abans que altra cosa.

Va concedir una pensió, modesta, però altament significativa, a les vídues de dos professors que moriren en la misèria, a l'haver deixat llur càrrec per solidaritat intel·lectual i per catalanistes.

Restablí l'escola de paritatge de Caldes, creant beques, amb pensionat gratuït, per als joves que havien de ser el dia de demà els redreçadors de l'economia agrícola catalana. Del pressupost quantios que trobà del Patronat del Montseny en féu una Direcció Forestal model·lica, i per decret creà l'ordenació que evitava les tales abusives, salvant la riquesa del sòl, i començant l'obra de repoblació, correcció de vesants, etc. Creà els viviers d'arbres per donar plançons a tot aquell que volgués plantar.

Inicià la repoblació del riu, fent llançar alevins de truites als rius de terres altes; carpes i altres espècies als rius d'aigües menys lúmpides.

Salvà als pagesos del Camp de Tarragona de la crisi del preu de l'avellana, obrint crèdits sobre les collites, que permeteren a tots els que s'hi acolliren (que foren la gran majoria) vendre la collita a preu renumerador.

Acudí amb prontitud, sense precedents, a remeiar la gelada que devastà la producció olivarera de les Garrigues.

Creà els centres oleícoles, encaminats a fer d'una producció rutinària una riquesa segura i de qualitat, que a l'ensenyar garantís al consumidor olis sense regust ni acidesa i fossin una base sòlida per l'exportació.

Importà exemplars bovins i porcins de Suïssa i d'Anglaterra ben seleccionats per tal que els ramaders poguessin millorar les races.

Començà els Concursos de selecció de fruits.

Assolí que Catalunya tingués vot i veu als Congressos internacionals de Vitivinicultura, iniciant una nova política econòmica, que indubtablement hauria estat beneficiosa pels vinyaters, etc.

Ja he depassat l'espai que m'ha estat gentilment reservat, i encara no he pogut arribar a anotar tots els aspectes de la gran obra del President i Conselles Macià a Agricultura, obra d'un polític de realitats que sabia que a Catalunya la riquesa del sòl i del subsòl era més important i més segura que tota la labor industrial (amb tot i ser tant valuosa i meritòria), i maldava per tal de revalorar-la i fer-ne el puntal de l'economia futura.

Realitzava la seva labor, no com un improvisador, sinó com un polític que s'havia preparat per governar i governar bé, perquè era un constructiu ple de serenor que tocava més de peus a terra, que no pas molts polítics que avui hom té per realistes.

Es que Macià era un català de soca i arrel, que bo i pensant amb els ideals i servint-los treballava per les realitzacions que asseguressin la prosperitat futura de la Pàtria.

AQUELL 14 D'ABRIL

A la nit del 14 d'Abril, quan ja gairebé tothom se n'havia anat a dormir —un xic impressionats encara d'aquell desbordament popular de joia i de festa en honor a la República Catalana que acabava de néixer—, i els carrers anaven quedant deserts i solitaris, un grup de xicots catalans, afiliats a un partit extremista, va anar al Palau de la Generalitat a veure Francesc Macià.

—Venim a demanar-vos, senyor President —va dir-li un de la colla, amb tots els aires i pocs escrúpols d'un descamissat de La Bastilla—, que ens doneu el vostre vist i plau per a assassinar aquesta mateixa nit a Cambó.

Macià, sorprés, però amb la seva bonhomia de sempre, se'ls va mirar, somrient, d'un a un, i en un to més aviat mefeta, irònic, els diu: —Es curiós de veure que hi ha revolucionaris tan disciplinats; crec que és el primer cas que es dona en la història de les revolucions, aquest d'anar a sol·licitar, a l'autoritat, el corresponent permís per matar a un enemic polític... —Després, ja amb un posat seriós, sever, enèrgic, afegeix:— Ara, deixant apart les consideracions i les ironies, dec dir-vos que us guardareu prou bé de no molestar en el més mínim a Francesc Cambó; si li succeeix alguna casa desagradable, jo us afusellaré a vosaltres!

Aquell escamot de revolucionaris —entre els quals s'hi comptava un ex-tròskista que actualment viu a Mèxic, exiliat— va sortir del despatx del President Macià irat i amenaçador; però no va passar res... No es va matar a Cambó, no va esclatar cap bomba, no es va sentir aquell dia a Barcelona un sol tret.

—Nosaltres tenim l'orgull que Francesc Macià fos el President de la nostra organització política, encara que el seu nom ultrapassa tota mena de partidismes; i més en els actuals moments. Nosaltres seguirem els seus ensenyaments i haurem de procurar seguir, amb la pobresa dels nostres mitjans i condicions, les seves virtuts incomparables.

Lluís Companys